

Arbejds miljø brevkassen

Så er det CLP tid igen!

Af Vivian Plesner

Som en del af CLP-forordning, skal blandinger have ny faremærkning på etiketter og i sikkerhedsdatablade fra 1. juni 2015. Det betyder blandt andet, at de kendte orange faresymboler bliver udskiftet med nye hvide, med rød kant piktogrammer, og de orange vil efterhånden udgå. Jeg har allerede set mange sikkerhedsdatablade, hvor den gamle, kendte mærkning er taget ud, så det er vigtigt, at du får styr på de nye mærkningsregler, da en del kemiske stoffer eller blandinger mærkes anderledes efter det nye system. Så ud over at piktogrammerne ser anderledes ud, og faresætningerne er mange flere, er der også produkter, der ikke tidligere var mærket, som nu er mærket med f.eks. "ætsende"!

EU-reglerne bygger på Det Globalt Harmoniserede System for klassificering og mærkning (GHS), som i dag er implementeret i omkring 67 lande og som efterhånden vil blive mere udbredt over hele verden. Reglerne er i EU fastsat i CLP-forordningen (Classification, Labelling and Packaging). Reglerne gælder for alle danske virksomheder, der markedsfører kemiske blandinger. Reglerne vil have betydning for mange virksomheder. Der er tale om virksomheder, der leverer en serviceydelse, hvor de bruger de kemiske blandinger, som de selv importerer fra et ikke-EU land, lige som på laboratorierne.

Vigtige skæringsdatoer: 1. juni 2015: Frem til denne dato måtte du bruge den gamle mærkning for blandinger. Blandinger, der er markedsført før den 1. juni 2015 med gammel mærkning, må distribueres og sælges frem til 1. juni 2017. Efter denne dato må blandinger med gammel faremærkning ikke længere være på markedet. Til den tid skal distributører og forhandlere enten have skiftet de gamle etiketter ud med nye eller trække produkterne tilbage fra markedet.

Arbejds miljø brevkassen

Redaktionen består af brevkasse-redaktørerne Jørgen Stage Johansen og Vivian Plesner samt faglig sekretær Jens Klingenberg Rasmussen.

Alle medlemmer er velkomne til at indsende spørgsmål eller foreslå emner til uddybelse i LABORANTEN. Skriv til miljoebrevkassen@dl-f.dk. Arbejds miljø brevkassen svarer altid direkte tilbage til medlemmet, og efter aftale med medlemmet bruges emnet muligvis til artikler i LABORANTEN. Spørgeren er anonym i LABORANTEN.

Dette indebærer, at blandinger, der er markedsført lovligt med gammel mærkning inden 1. juni 2015, som befinder sig på virksomhederne med gammel mærkning, eller som lovligt købes med gammel mærkning, kan anvendes med gammel mærkning, indtil 1. juni 2017.

Dette er fra Arbejdstilsynet meldt ud i Bilag 8 til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 518 af 17. juni 1994, og er også ved forespørgsel bekræftet, at der hermed også menes de kemikalieblandinger, der allerede forefindes på virksomhederne.

De danske særregler om opbevaring og salg af giftige stoffer i klassificeringsbekendtgørelsen vil blive opretholdt i en ny bekendtgørelse, ligesom vores særregler om arbejdet med epoxy/Isocyanatholdige kemikalier. Ligeledes vil du fortsat også finde danske kræftsætninger for kemikalier, der indeholder >0,1% af et kræftfremkaldende stof (fra den danske liste over kræftfremkaldende stoffer), selvom der ellers ikke er nogen faremærkning på kemikaliet.

Tilsyn og håndhævelse

I Danmark er det Miljøstyrelsen, der kontrollerer at reglerne på kemikalieområdet overholdes. I praksis er det en særlig enhed i Miljøstyrelsen – Kemikalieinspektionen – som udfører tilsynet med, at importører, producenter og forhandlere af kemiske stoffer overholder reglerne, så det er til dem, du skal hen-

vende dig, hvis du oplever overtrædelse af reglerne. På daglig basis i laboratorierne er det Arbejdstilsynet, der tager sig af, om mærkningsreglerne bliver fulgt internt på virksomheden, såsom mærkning af de kemikalier/blandinger der anvendes, og at det er den rette mærkning der ligger til grund for ArbejdsPladsBrugsanvisningen (APB).

Bemærk, at overtrædelse af reglerne kan udløse påbud om salgsstop og i sidste ende en bøde eller fængselsstraf i op til to år.

Er der væsentlige ændringer i faremærkningen?

Ja, der er ændringer og jeg kan kun sige, at jeg allerede har set mange eksempler på, at mærkningen skifter fra den gamle til den nye.

Mange går fra ikke at være mærket til at være ætsende, eller som nedenfor.

2.2. Mærkningselementer

I henhold til Forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP]

Piktogram:

Signalord:

Fare

Faresætninger:

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.

Sikkerhedssætninger (forebyggelse):

P280 Bær øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P264 Vask med meget vand og sæbe grundigt efter brug.

Sikkerhedssætninger (reaktion):

P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P301 + P310 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
P331 Fremkald IKKE opkastning.
P337 + P311 Ved vedvarende øjenirritation: Ring til en GIFTINFORMATION eller en læge.

Sikkerhedssætninger (opbevaring):

P405 Opbevares under lås.

Sikkerhedssætninger (bortskaffelse):

P501 Indholdet/holderen bortskaffes i et sted til farligt eller special affald.

I henhold til direktiv 67/548/EØF eller 1999/45/EF

EU-direktiv 1999/45/EF ('Præparatdirektivet')

Produktet er ifølge EU-direktiver ikke mærkningspligtig.

I andre tilfælde falder mærkningen helt væk, så en ting er sikker, selv om det er "kendte" kemikalier, du håndterer, er det vigtigt at sikre dig, du får læst det nyeste sikkerhedsdatablad og får nye beregninger til mærkning

af brugsoplysninger til de metoder, du arbejder med i laboratoriet.

Måske er det så store ændringer, at det er nødvendigt med en ny version af ArbejdspladsBrugsanvisningen (APB).

LÆS MERE

- *Arbejds miljø brevkasse i LABORANTEN nr. 11-2011: "Ommærkning af kemikalier".*
- *Miljøstyrelsens CLP-helpdesk.*
- *Mærkkemien.dk*
- *Se GHS i øjnene – din hverdag med REACH og GHS (Kan bestilles via HK lagernummer 4418059801).*
- *Indberet mulige overtrædelser af kemikalireglerne.*
- *Bilag 8 - Forskrifter for afmærkning af beholdere og rørsystemer.*